Patagotitan mayorum

Patagotitan ("Patagonský titán"), dříve neformálně označovaný jako "obří titanosaurus z Patagonie" či "obří titanosaurus z provincie Chubut", byl rod gigantického sauropodního dinosaura ze skupiny titanosaurů (klad Lognkosauria).

Obsah

Popis

Rozměry

Slavné repliky

Reference

Externí odkazy

Popis

Žil v období počínající pozdní křídy (geologický stupeň cenoman, asi před 100 až 95 miliony let) na území dnešní argentinské Patagonie. Objev dinosaura byl v médiích oznámen v květnu roku 2014 a pod vědeckým jménem *Patagotitan mayorum* byl formálně popsán v průběhu roku 2017.[1]

Nápadný je pro svůj relativně dobrý stav zachovaní a početnost jednotlivých částí kostry (celkem bylo odkryto sedm fragmentárně zachovaných jedinců a zhruba 150 fosilních kostí), zejména pak ale jeho obří rozměry, které z něj činí jednoho z největších známých sauropodů (a tím i suchozemských živočichů) vůbec.

Patagotitan

Stratigrafický výskyt: Svrchní křída (asi před 100 až 95 miliony let)

Rekonstruovaná kostra v Přírodovědeckém muzeu v New Yorku

Vědecká klasifikace

Říše	živočichové (Animalia)
Kmen	strunatci (Chordata)
Třída	plazi (Sauropsida)
Nadřád	dinosauři (Dinosauria)
Řád	plazopánví (Saurischia)
Podřád	sauropodomorfové (Sauropodomorpha)
Infrařád	sauropodi (Sauropoda)
Čeleď	titanosaurovití (Titanosauridae)
Rod	***Patagotitan***

Typový druh

P. mayorum

Carballido *et al.*, 2017

Některá data mohou pocházet z datové položky.

Rozměry

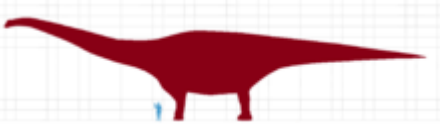

Velikostní srovnání patagotitana s postavou dospělého člověka.

Na délku měřil dospělý jedinec asi 37 metrů, na výšku měl "v ramenou" 6 metrů; odhady hmotnosti kolísají mezi 63 až 77 tunami, čímž se tento sauropod výrazně blíží i velikosti dalších obřích titanosaurů, jako jsou rody *Puertasaurus* nebo *Argentinosaurus*, a byl by tak jedním z největších známých sauropodů vůbec.[1] Navíc jsou na zkamenělých kostech, z nichž vědecký popis a odhady rozměrů vycházejí, přítomné stopy po tom, že ještě možná nebyly kompletně dorostlé.[2]

V roce 2019 odhadl americký badatel Gregory S. Paul podrobným rozborem a zhodnocením dosud využitých metod stanovování objemu a hmotnosti těla různých sauropodů celkovou tělesnou hmotnost patagotitana na 50 až 55 metrických tun (zhruba o 10 až 20 tun méně než u argentinosaura).[3][4]

Obří zkamenělíny končetiny patagotitana.

Slavné repliky

Replika kostry byla počátkem roku 2016 smontována a slavnostně odhalena v Americkém přírodovědeckém muzeu v New Yorku. Měří 37,2 metru na délku a samotná stehenní kost dinosaura je dlouhá 2,4 metru. Dne 1. června 2018 bude replika kostry patagotitana s přezdívkou "Maximo" odhalena veřejnosti v Chicago Field Museum.[5][6]

Reference

1. CARBALLIDO, José L.; POL, Diego; OTERO, Alejandro; CERDA, Ignacio A.; SALGADO, Leonardo; GARRIDO, Alberto C.; RAMEZANI, Jahandar, CÚNEO, Néstor R.; KRAUSE, Javier M. A new giant titanosaur sheds light on body mass evolution among sauropod dinosaurs. *Proceedings of the Royal Society B* [online]. 9. srpen 2017. Svazek 284, čís. 1860. Dostupné online (http://rspb.royalsocietypublishing.org/content/284/1860/20171219). ISSN 1471-2954 (https://worldcat.org/issn/1471-2954). DOI:10.1098/rspb.2017.1219 (https://dx.doi.org/10.1098%2Frspb.2017.1219). (anglicky)
2. Vědci popsali obřího dinosaura, vážil stejně jako raketoplán. Tyranosaurus byl proti němu drobek.. *ČT24: Věda* [online]. Česká televize, 10. srpen 2017. Dostupné online (http://www.ceskatelevize.cz/ct24/veda/2206606-vedci-popsali-obriho-dinosaura-vazil-stejne-jako-raketoplan-tyranosaurus-byl-proti-nemu).
3. Paul, Gregory S. (2019). Determining the largest known land animal: A critical comparison of differing methods for restoring the volume and mass of extinct animals. *Annals of Carnegie Museum*, **85**(4): 335-358. (gspauldino.com/Titanomass.pdf)
4. SOCHA, Vladimír. **Kolik vážil největší známý dinosaurus?**. *OSEL.cz* [online]. 16. ledna 2020. Dostupné online (http://www.osel.cz/10986-kolik-vazil-nejvetsi-znamy-dinosaurus.html).
5. http://www.chicagotribune.com/entertainment/museums/ct-ent-field-museum-titanosaur-name-0512-story.html
6. Archivovaná kopie. *www.fieldmuseum.org* [online]. [cit. 2018-05-21]. Dostupné v archivu (https://web.archive.org/web/20180521191825/https://www.fieldmuseum.org/science/blog/Patagotitan-relatives) pořízeném dne 2018-05-21.

Externí odkazy

- Článek o objevu dinosaura na webu *BBC* (http://www.bbc.com/news/science-environment-27441156) (anglicky)
- Článek o objevu na webu *DinosaurusBlog* (http://dinosaurusblog.com/2014/05/23/opravdu-byl-objeven-nejvetsi-dinosaurus/) (česky)
- Článek o titanosaurovi z Patagonie na webu *NG Phenomena* (http://phenomena.nationalgeographic.com/2014/05/18/biggest-dinosaur-ever-maybe-maybe-not/) (anglicky)
- Článek na webu *Equatorial Minnesota* (https://equatorialminnesota.blogspot.com/2020/04/your-friends-titanosaurs-23-patagotitan-pellegrinisaurus-petrobrasaurus.html) (anglicky)
- SOCHA, Vladimír. **Patagonský titán není největším dinosaurem**. *OSEL.cz* [online]. 14. srpna 2017. Dostupné online (http://www.osel.cz/9507-patagonsky-titan-neni-nejvetsim-dinosaurem.html). (česky)

Citováno z „https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Patagotitan_mayorum&oldid=18413619“

Stránka byla naposledy editována 20. 4. 2020 v 09:02.

Text je dostupný pod licencí Creative Commons Uveďte autora – Zachovejte licenci, případně za dalších podmínek. Podrobnosti naleznete na stránce Podmínky užití.